

У Неділю Хрестопоклонну Предстоятель Руської Церкви звершив Літургію в Храмі Христа Спасителя

Служба комунікації ВЗЦЗ, 15.03.2026. 15 березня 2026 року, в Неділю 3-ю Великого посту, Хрестопоклонну, день святкування на честь ікони Божої Матері, що зветься «Державна» (1917), Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил звершив Божественну літургію святителя Василя Великого в кафедральному соборному Храмі Христа Спасителя в Москві.

Після прибуття до храму Предстоятель Руської Православної Церкви вклонився чесним мощам святителя Філарета, митрополита Московського.

Перед початком богослужіння з вітвара на амвон було винесено чудотворну ікону Божої Матері «Державна», яка раніше була на реставрації. Святіший Владика звернувся до віруючих із Первосвятительським словом, присвяченим цьому образу. Потім ікона була перенесена на середину храму і встановлена на аналої, перед чудотворним образом було звершено славлення.

За Літургією Його Святості співслужили: митрополит Ювеналій (Поярков); митрополит Крутицький і Коломенський Павел, Патріарший намісник Московської митрополії; митрополит Мінський і Заславський Веніамін, Патріарший екзарх всієї Білорусі; митрополит Воскресенський Григорій, керуючий справами Московської Патріархії, перший вікарій Патріарха Московського і всієї Русі по м. Москві, намісник Новоспаського ставропігійного монастиря; митрополит Володимирський і Суздальський Нікандр, голова Фінансово-господарського управління Московського Патріархату; митрополит Казанський і Татарстанський Кирил; митрополит Балтійський і Светлогірський Серафим, Патріарший намісник Калінінградської митрополії; митрополит Волгоградський і Камішинський Феодор; митрополит Каїрський і Північно-Африканський Костянтин, Патріарший екзарх Африки; митрополит Звенигородський Арсеній; митрополит Єкатеринбурзький і Верхотурський Євгеній, голова Синодального відділу релігійної освіти й катехизації; архієпископ Одинцовський і Красногорський Фома, керівник Адміністративного секретаріату Московської Патріархії; архієпископ Подольський і Люберецький Аксій; архієпископ Зеленоградський Сава, заступник керуючого справами Московської Патріархії, голова Синодального місіонерського відділу; єпископ Видновський Тихон, намісник Катерининського ставропігійного монастиря; єпископ Серпуховський Роман, намісник Висоцького ставропігійного монастиря; єпископ Канаський і Біловолзький Стефан; єпископ Балашихинський і Орехово-Зуєвський Миколай, головний редактор Видавництва Московської Патріархії; єпископ Павлово-Посадський Силуан, заступник керуючого справами Московської Патріархії; єпископ Істринський Серафим, перший заступник голови Видавничої Ради Руської Православної Церкви; єпископ Сергієво-Посадський і Дмитровський Кирил, намісник Свято-Троїцької Сергієвої лаври, ректор Московської духовної академії; єпископ Раменський Алексій, особистий секретар Святішого Патріарха Кирила; єпископ Єгор'євський Мефодій, в.о. голови Синодальної біблійно-богословської комісії, ректор Православного Свято-Тихонівського гуманітарного університету, намісник Микола-Угреського ставропігійного монастиря; єпископ Бронницький Іоанн, намісник Високо-Петровського ставропігійного монастиря; протопресвітер Володимир Диваков, секретар Патріарха Московського і всієї Русі по м. Москві; протоієрей Михаїл Рязанцев, ключар Храму Христа Спасителя; протоієрей Миколай Балашов, радник Патріарха Московського і всієї Русі; протоієрей Максим Козлов, голова Навчального комітету Руської Православної Церкви; протоієрей Діонісій Казанцев, секретар Патріарха Московського і всієї Русі по Московській області; ієрей Василій Лосєв, керівник секретаріату Всесвітнього руського народного собору, керівник юридичної служби Московської митрополії; намісники ставропігійних монастирів, благочинні церковних округів м. Москви та московське духовенство.

Серед тих, хто співслужив, були представники Помісних Православних Церков при Патріархові Московському і всієї Русі: митрополит Філіппольський Нифон (Антиохійська Православна Церква); єпископ Ремезіанський Стефан (Сербська Православна Церква); архімандрит Серафим (Шемятовський) (Православна Церква Чеських земель і Словаччини); протоієрей Даниїл Андреюк

(Православна Церква в Америці).

Патріарше богослужіння відвідали: заступник голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації А.Ю. Кузнєцова; повноважний представник Президента РФ у Центральному федеральному окрузі І.О. Щоголев; голова Ліберально-демократичної партії Росії, керівник фракції ЛДПР у Державній Думі ФЗ РФ, голова Комітету Державної Думи у міжнародних справах Л.Е. Слуцький; голова Комітету Державної Думи ФЗ РФ із питань власності, земельних та майнових відносин С.А. Гаврилов; керівник Федерального казначейства Р.Є. Артюхін; член Ради Федерації ФЗ РФ О.Г. Ярошук; Герой Росії льотчик-космонавт О.О. Серова; аудитор Рахункової палати РФ І.М. Каграманян; перший заступник міністра культури РФ С.Г. Обривалін; перший віце-президент — фінансовий директор, член Ради директорів ПАТ «ГМК "Норільський нікель"» С.Г. Малишев; перший заступник генерального директора ВАТ «РЖД» В.В. Михайлов; віце-президент Російської спілки хіміків А.Г. Гур'єв; директор Департаменту управління справами ПАТ «ГМК "Норільський нікель"» С.В. Хавронюк; президент благодійного Фонду «Руський хрест» Є.О. Благов.

Також у храмі молилися: ректор Російського православного університету святого Іоанна Богослова, заступник голови Всесвітнього руського народного собору О.В. Щипков; заступник голови ВРНС С.Ю. Рудов; заступник голови ВРНС, голова Наглядової ради Загальноросійського громадського руху «Росія Православна» М.М. Іванов.

Богослужбові піснеспіви виконав Патріарший хор Храму Христа Спасителя (регент — І.Б. Толкачов).

На телеканалах «Союз» і «Спас», а також на офіційному сайті Руської Православної Церкви Патріархія.ru йшла пряма трансляція Патріаршого богослужіння.

На сугубій ектенії були піднесені особливі прохання з нагоди 50-річчя від дня архієрейської хіротонії Святішого Патріарха Кирила, митрополит Ювеналій (Поярков) прочитав молитву. Потім Предстоятель Руської Церкви прочитав молитву про Святу Русь.

Проповідь перед причастям промовив заступник керуючого справами Московської Патріархії єпископ Павлово-Посадський Силуан.

Після богослужіння було проголошено многоліття Предстоятелеві Руської Церкви.

Далі митрополит Воскресенський Григорій зачитав вітальний адрес від членів Священного Синоду з нагоди 50-річчя архієрейської хіротонії Святішого Владика. У дар Його Святості митрополит Григорій підніс старовинний образ пророка Божого Ілії.

Далі повноважний представник Президента РФ у Центральному федеральному окрузі І.О. Щоголев оголосив привітання Його Святості Президента Росії В.В. Путіна.

Святіший Патріарх Кирил звернувся до віруючих із Первосвятительським словом.

На завершення Святіший Владика, звертаючись з напутнім словом до віруючих, знову сказав про сенс явлення в 1917 році Державної ікони Божої Матері:

«Це велика святиня, з якою пов'язані були надії нашого народу у найстрашніший революційний час. Коли цар був позбавлений своїх повноважень і став порожнім трон, в цей час і явилась Державна ікона Божої Матері, яка ніби сходить на трон государів всеросійських, свідчачи, що трон не порожній, просто світська влада, яка виявилася скинутою, сьогодні заповнюється духовною владою і силою, і в першу чергу — силою, що виходить від Покрови Пресвятої Богородиці.

Важливо, щоб ми, переймаючись цими думками, усвідомлювали й ту велику відповідальність, яка сьогодні лежить на Руській Православній Церкві — не лише за стан храмів, звершення богослужінь, але, не побоюсь сказати, — за долю, за майбутнє нашого народу. І якщо будемо звершувати наше служіння зі свідомістю цього масштабу нашої діяльності, то, можливо, нинішньому поколінню духовенства та віруючих людей вдасться дійсно, якщо, дасть Бог, зміниться якимось життям в країні, протистояти тим загрозам, яким у минулому, на жаль, Церква та православний народ не зуміли протистояти.

Тому, прикладаючись до Державної Божої Матері, моліться за нашу країну, за Президента нашого православного, за владу, за воїнство, за Церкву нашу, за духовенство, і кожен за своє. Цариця Небесна чує наші молитви та відповідає на них. Зі святом усіх вас вітаю!»

Клірик Храму Христа Спасителя, директор Патріаршого музею церковного мистецтва протоієрей Георгій Мартинов докладно розповів із амвона про історію Державної ікони Божої Матері.

Після богослужіння Святішого Владика привітали з 50-річчям архієрейської хіротонії члени президії Всесвітнього руського народного собору та учасники руху «Патріарші добровольці».